Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

Deze nota wordt met een Kamerbrief meegestuurd: **Ja**

.l.m.Hoger Onderwijs en Studiefinanciering

Van

Datum
1 mei 2026

Referentie
63701064

Bijlagen
1. Beantwoording Kamervragen
2. Artikel Cursor TU/e
3. Artikel Telegraaf

Extern OCW afgestemd
TU Delft, TU Eindhoven

nota

Beantwoording Kamervragen JA21 verdringing Nederlandse studenten bij techniekopleidingen met een numerus fixus

Aanleiding

Kamerlid Boomsma (JA21) heeft Kamervragen gesteld over een artikel in Cursor (online magazine TU/e) over de grote aantallen internationale studenten die zich aanmelden voor enkele zeer populaire bacheloropleidingen in de techniekssector met een numerus fixus (artikel bijgevoegd).

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met de beantwoording en de brief aan de Kamer te zenden.

Kernpunten

- In het artikel wordt omschreven dat in de omgeving van de auteur in Eindhoven veel scholieren zijn afgewezen voor technische opleidingen die een fixus hanteren. De auteur haalt daarbij cijfers aan die illustreren dat het aandeel Nederlandse aanmelders bij deze opleidingen beperkt is. Specifiek worden genoemd:
    - Mechanical engineering (279/1445 = aanmelders heeft Nederlandse nationaliteit)
    - Bouwkunde (236/509 aanmelders heeft NLse nationaliteit)
    - Informatica (95/820 aanmelders heeft NLse nationaliteit)
- In de vragen wordt door JA21 met name ingegaan op de wenselijkheid dat Nederlandse studenten niet de gewenste (techniek)opleiding aan de gewenste instelling kunnen volgen, als gevolg van de instroom van internationale studenten, met name als het gaat om opleidingen in de tekortsectoren.
- In de beantwoording wordt ingegaan op enkele feiten over de context:
    - In het hbo staan in de sectoren techniek, en landbouw en natuurlijke omgeving 231 voltijd bacheloropleidingen geregistreerd, waarvan 3 (1,3%) een numerus fixus hebben; in het wo gaat het binnen de sectoren techniek, natuur en landbouw en natuurlijke omgeving om 128 voltijd bacheloropleidingen, waarvan 12 (9,4%) een numerus fixus hebben. In totaal gaat het dus om 4,2% (15/359) van de opleidingen in deze sectoren die een numerus fixus heeft.[1].
    - Slechts 5% van de Nederlandse studenten kan niet starten op de opleiding van eerste keus (c.q. aan de gewenste instelling) als gevolg van selectie.[2] Slechts een beperkt aandeel daarvan is het gevolg van de instroom van internationale studenten.

[1] Bron: DUO, Studiejaar 2025/2026
[2] Monitor beleidsmaatregelen

    - Studenten kunnen altijd bij een alternatieve opleiding terecht; e.g. Werktuigbouwkunde (Mechanical engineering) is in Delft ook in het Nederlands en zonder fixus beschikbaar.
- In de vragen en beantwoording wordt ook ingegaan op enkele maatregelen:
    - Instellingen kunnen vanuit hun zelfregie kijken of het mogelijk is een (gedeeltelijk) Nederlandstalig traject aan te bieden dat vrij toegankelijk is;
    - In de WIB wordt de mogelijkheid voorgesteld om een niet-EER-fixus in te stellen. Zowel TU Delft als TU/e hebben laten weten graag van dit instrument gebruik te willen maken.

Voorts is voor de beantwoording van deze vragen contact geweest met zowel TU/e als TU Delft. TU Delft laat nog weten dat ze het gevoel hebben dat Nederlandse kandidaten last hebben van een lagere kwaliteit en kwantiteit in het wis- en natuurkunde-onderwijs op het vwo. Dit kan vanuit OCW niet geverifieerd worden met cijfers. Op basis van de ontvangen cijfers vanuit de instellingen, lijken Nederlandse kandidaten het niet slecht te doen in de selectieprocedures. Studenten worden geselecteerd op basis van meer criteria, dan alleen kennis van wis- en natuurkunde.